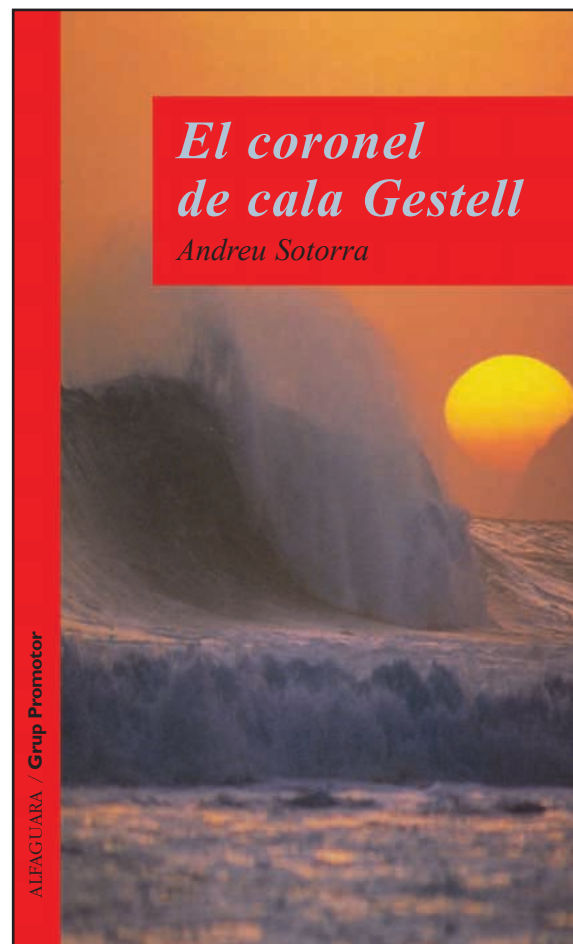

El coronel de cala Gestell

Autor: Andreu Sotorra

Pàgines: 173

Format: 13 x 21,5

Sèrie vermella: A partir de 14 anys

ÍNDEX DEL CONTINGUT DEL PROGRAMA D'ACTIVITATS

FITXA TÈCNICA

INTRODUCCIÓ
ARGUMENT
INTERÈS FORMATIU I TEMÀTIC
L'AUTOR

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A ABANS DE LA LECTURA

1. QUÈ ET SUGGEREIX?
2. LES CITACIONS
3. LA SINOPSI

PROPOSTA D'ACTIVITATS DURANT LA LECTURA

1. AJUEM LA MEMÒRIA
2. PERSONATGES

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A DESPRÉS DE LA LECTURA

1. UNA PROVA DE COMPRENSIÓ

ACTIVITATS PER A L'ÀREA DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA

1. CATALANS, CASTELLANS I FRANCESOS
2. D'UNA ALTRA ÈPOCA
3. CARRASCLET I TIRANT

ACTIVITATS PER A L'ÀREA DE CIÈNCIES SOCIALS

1. FEM CAMÍ
2. BONS O DOLENTS?

ACTIVITATS PER ALS EIXOS TRANSVERSALS

1. BANDOLERS DEL SEGLE XX

SOLUCIONARI

Introducció

La novel·la *El coronel de Cala Gestell* planteja un tema molt vigent en la societat actual: la preservació de l'indret natural. Andreu Sotorra, en un temps cronològic històric fa servir la imatge del guerriller com a defensor de l'entorn, físic i humà, i les tropes borbòniques com a responsables d'arrabassar els furs legítims dels catalans. En el temps contemporani ens situa en la realitat de la central nuclear de Vandellòs I i introdueix un missatge de denúncia clarament ecologista. Qui no s'ha esverat mai en sentir com destrueixen la natura per motius purament mercantilistes? Qui no ha llegit el risc que es viu en traslladar residus perillosos sense prou mesures de seguretat?.

Argument

El desmantellament de la central nuclear de Vandellòs és imminent. Tot és a punt, i els preparatius s'han dut a terme dins de la normalitat més estricta. Un matí aparentment anodí, però, Eladi Miralles, l'inspector en cap de seguretat de la central, observa amb astorament que el quadre del president de la companyia –que presidia el seu despatx des de feia més de 25 anys– ha desaparegut misteriosament, i en el seu lloc algú ha col·locat el retrat d'una dona, de mirada francament commovedora. Miralles es posa en contacte amb Noemí Valls, doctora en història de l'art i antiga companya sentimental seva, que s'endurà el retrat a casa per mirar d'esbrinar la datació i la raó del seu emplaçament recent. A partir d'aquí, Noemí Valls no caldrà que faci gaires coses, ja que un misteriós personatge anomenat Joan Jacques, mitjançant missatges transmesos per teletext, endinsarà la historiadora (i a nosaltres, de retruc) en la història del guerriller Pere Joan Barceló, conegut com a Carrasclat, que va actuar amb valentia durant la primera meitat del segle XVIII defensant la causa austriacista. Joan Jacques, escrivent com era de l'intrèpid guerriller, capità de fusellers i més tard, coronel, va relatant fil per randa les fortunes i desventures de les batalles lliurades per Carrasclat contra les faccions filipistes, sobretot per terres del Priorat i del Camp de Tarragona, les petites victòries i els exilis forçats..., i aconsegueix un intens retrat del guerriller de Capçanes, sense descurar, però, l'aspecte més humà del mite; això és, les relacions extraconjugals mantingudes amb Rosalia, hostalera del poble de Mont-roig: la figura del retrat que Barceló vestia abans de cada combat i que, al cap de gairebé tres segles, roman, incombustible com un símbol, per proclamar la grandesa del coronel Pere-Joan Barceló al lloc que el va veure néixer i créixer entre la pols daurada de les batalles.

Interès formatiu i temàtic

Com acabem de veure, la novel·la es compon de dos nivells narratius que es corresponen amb dos temps cronològics ben diferenciats: el que podríem anomenar contemporani, representat pels personatges Eladi Miralles i Noemí Valls i per la realitat de la central nuclear de Vandellòs I, i el que qualificaríem d'històric o, potser millor, de pseudohistòric, que ens remunta a la primera meitat del segle XVIII. En aquest segon nivell, tot gira a l'entorn del guerriller Carrasclat, les vicissituds vitals del qual ocupen el gruix més important de la novel·la.

L'anomenem pseudohistòric perquè, per bé que el protagonista és una figura històrica ben documentada i que, en principi, les fites biogràfiques més remarcables s'han mantingut en el text, també és cert que l'autor n'ha fet una recreació personal que en diversos moments pot allunyar-se de l'estricta veritat històrica (cal no oblidar que treballem una novel·la i, per tant, un material essencialment de ficció).

Interès formatiu i temàtic (cont.)

Si reprenem aquests dos nivells pel que fa als personatges, ens adonem tot seguit que hi ha una mateixa línia temàtica que anima l'actitud del Carrascllet i dels seus homes i que roman, tres-cents anys més tard, en els personatges actuals. En el guerriller, la defensa i la preservació del l'entorn, físic i humà, de les comarques en què va deixar gravada la seva empremta. Aquí, l'element distorsionador són les tropes borbòniques, que han arrabassat els furs legítims dels catalans. D'altra banda, Eladi Miralles i Noemí Valls enyoren constantment l'aspecte que en la seva infantesa tenia l'indret on, temps a venir, construïrien la central nuclear, el mateix lloc on Barceló havia de trobar-se amb la seva amistançada. El factor desestabilitzador, doncs, és la central nuclear: i si Eladi Miralles no s'hi pot rebel·lar perquè hi treballa, sí que troba a faltar altres temps en què el lloc, verge, s'associava íntimament amb els millors moments de la seva relació amb Noemí Valls. En aquesta actitud enyoradissa i nostàlgica, el novel·lista hi filtra un missatge que podem fer servir com element de reflexió i debat.

Fora també interessant de fer un retrat moral de Carrascllet: la seva actitud heroica no està gens renyida amb la coherència. Podríem dir que el seny regeix cada una de les seves accions: de fet, l'acció comença amb la seva rendició, acollint-se a una mena de reinserció social difosa pels borbònics. La integritat és un altre dels trets morals del protagonista: sovint no fa escarmentar els enemics capturats (o sols en aquells casos en què hi ha traïció manifesta i conscient). A mesura que avancem pàgines, ens adonem que el que manca a Carrascllet i al seus és la consciència imperialista, per dir-ho d'una manera ben sonada: és a dir, la seva és una lluita de guerrilles i emboscades, amb una consciència nacional massa vaga. Això fa que les seves tropes estiguin mancades d'una estructura ambiciosa i que, per tant, difícilment puguin aspirar a muntar una resistència gaire ferma i duradora als borbònics.

L'autor

Andreu Sotorra va néixer a Reus (Baix Camp) l'any 1950. És escriptor i periodista. Autor de novel·les, narracions i contes curts, té una obra prolífica –sovint premiada–, tant per a adults com per a joves. Va cursar estudis de filologia catalana i ha treballat a l'ensenyament. La seva dedicació al periodisme i a la literatura és constant des de molt jove, però en els últims anys s'hi ha dedicat professionalment, primer com a realitzador radiofònic, guionista i comentarista, i actualment com a periodista de premsa escrita, especialitzat en l'àrea de cultura i espectacles. És també responsable de la crítica i la informació de literatura per a infants i joves del suplement de cultura del diari *Avui*.

Com a narrador, Andreu Sotorra ha publicat fins ara vint-i-cinc llibres, principalment de novel·la breu i conte, a més de les novel·les breus *Carezza en W*, publicada exclusivament a Internet i escrita «on line» en temps real, i *Llàgrimes de rovell*, adreçada als lectors més joves i també accessible només a través d'Internet. Ha obtingut nombrosos premis literaris de narrativa, entre els quals destaquen el Ciutat de Mollerussa (novel·la breu); Recull, Joan Santamaria i Marià Vayreda (narració curta); Edebé, Joaquim Ruyra i Vaixell de Vapor (novel·la), i Lola Anglada, Cavall Fort i Arts i Lletres (conte).

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A ABANS DE LA LECTURA**Activitat 1****QUÈ ET SUGGEREIX?**

Alguns cops els joves trien o jutgen els llibres per la coberta o el títol de l'obra. Es deixen seduir per una bona imatge i, com poden comprovar, aquesta imatge no sempre respon a les seves previsions. Els proposem que a partir de les imatges tan suggeridores de la coberta del llibre escriguin una petita narració en què avancin el contingut del llibre. Després quan acabin la lectura podran comprovar si s'han acostat a l'argument o anaven molt errats.

Activitat 2**LES CITACIONS**

En aquesta activitat volem insistir en el fet que els joves no deixin de donar importància tots els aspectes del text. Un dels aspectes que els sol passar desapercebut són les citacions, molt sovint estretament lligades al text que precedeixen. En aquesta guia del llibre els volem fer adonar de la seva existència i buscar informació sobre l'autor de la primera d'elles: Charles Baudelaire.

Activitat 3**LA SINOPSI**

La darrera activitat per a abans de llegir la novel·la continua en la direcció d'observar totes les dades que ens proporciona el llibre. En aquest exercici han de respondre una pregunta després de llegir la sinopsi de la contracoberta del llibre.

PROPOSTA D'ACTIVITATS DURANT LA LECTURA**Activitat 1****AJUDEM LA MEMÒRIA**

Per aconseguir que en la lectura de la novel·la no oblidin cap aspecte important, els demanem que facin un resum molt breu de cadascun dels capítols. Fins i tot poden fer-ho en un parell de línies que condensin tota la informació.

Activitat 2**PERSONATGES**

En aquest llibre apareixen un bon grapat de personatges que actuen com a fil conductor i que majoritàriament comparteixen històries i experiències amb els protagonistes. Demaneu als alumnes que, per ordre d'aparició, facin una llista dels personatges més importants i expliquin quina relació tenen amb els protagonistes. L'objectiu final de l'activitat és que els nois i noies comprovin el paper dels personatges a l'hora de configurar la trama d'un llibre.

Professor/a

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A DESPRÉS DE LA LECTURA**Activitat 1****UNA PROVA DE COMPRESIÓ**

Només proposem una activitat per a després de llegir el llibre, que pot servir com a control de lectura. Consta de vint preguntes amb les quals comprovarem si l'alumne ha entès tots els detalls de l'obra.

ACTIVITATS PER A L'ÀREA DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA**Activitat 1****CATALANS, CASTELLANS I FRANCESOS**

Com exercici de sociolingüística i per explicar les interferències d'aquestes tres llengües, o l'ús que l'autor vol donar a cada una d'elles, podeu demanar que els alumnes busquin els fragments escrits en altres llengües que no siguin el català i que diguin si hi ha algun objectiu concret en aquesta tria.

Activitat 2**D'UNA ALTRA ÈPOCA**

Per reconèixer l'evolució del català, a l'obra trobarem un bon exemple de paraules que han quedat en desús i que estan en boca dels personatges del segle XVII. Proposem als alumnes que busquin els mots que considerin més antics.

Activitat 3**CARRASCLET I TIRANT**

Fem literatura comparada amb l'obra *Tirant lo Blanc*. En l'activitat els farem buscar l'element que es repeteix en les dues obres i que evoca un costum molt arrelat en els cavallers més distingits. També hi podeu afegir que pensin noms de dona, mítics o reals, que hagin inspirat obres de la literatura i de l'art de qualsevol cultura i país.

Professor/a

ACTIVITATS PER A L'ÀREA DE CIÈNCIES SOCIALS

Activitat 1

FEM CAMÍ

L'activitat que proposem per a ciències socials està relacionada amb la geografia. Per tal d'imaginar els llocs i els ambients en els quals transcorre una història, els alumnes n'han de conèixer la localització precisa. Partint com a punt de referència les diferents expedicions de Carrasclat i amb l'ajut de l'atles, hauran de traçar l'itinerari que van seguir. També, una vegada estiguin situats en l'espai on es desenvolupa l'obra, poden escriure les dates més significatives i ubicar-les, també, en l'època.

Activitat 2

BONS O DOLENTS?

Els bandolers i el guerrillers sempre han format part de les nostres històries més engrescadores, però no sempre s'han emprat amb propietat els termes que identifiquen uns i altres. Ara els donem l'oportunitat que coneguin les diferències entre *guerriller* i *bandoler* o entre *botifler* i *Miquelet*.

ACTIVITATS PER ALS EIXOS TRANSVERSALS

Activitat 1

BANDOLERS DEL SEGLE XX

Tenint en compte l'edat dels alumnes i la necessitat que tenen d'expressar oralment les seves opinions i inquietuds, podeu organitzar un debat a partir de la consideració social dels bandolers i portar-lo fins a l'actualitat. Els podeu fer reflexionar sobre la situació de milers de joves sense recursos i sense família, que han d'aprofitar formes de pillatge semblants a les dels bandolers –salvant les distàncies, és clar!. Un cop hagin reflexionat en veu alta i sempre amb un objectiu crític i positiu, els podem suggerir que busquin solucions, encara que aquestes siguin molt utòpiques.

SOLUCIONARI

ACTIVITATS PER A DESPRÉS DE LA LECTURA

1. UNA PROVA DE COMPRESIÓ

1. La sepultura d'un nucli de reactor. (pàg. 11)
2. Ha desaparegut el retrat del president de la companyia que hi havia penjat al seu despatx des de feia més de vint-i-cinc anys, i en el seu lloc n'hi ha un d'una dona. (pàg. 13)
3. Havien estat companys sentimentals. (pàg. 14)
4. Sí. Diu que li sembla un retrat del segle XVIII. (pàg. 20)
5. Prové de Joan Jacques, escrivent personal de Barceló; l'hi formalitza per mitjà del teletext i introdueix Noemí en el misteri de la vida del guerriller. (pàg. 26 a 30)
6. No. Una mica més endavant sabrem que es tracta de la Rosalia, hostalera del poble de Mont-roig. (pàg. 46)
7. Carrasquet. Al seu primer ofici, que, de fet, només va realitzar en la seva infantesa i adolescència: carboner de carrasca. (pàg. 36)
8. Filipista.
9. Aproximadament un any, en una cova de la serra de Llaberia. (pàg. 71 i 72)
10. S'hi troba amb la Rosalia. Els filipistes li han preparat una emboscada. (pàg. 38 i 44)
11. Tarragona i Reus. (pàg. 120 a 128)
12. El mariscal Jacob Fitz-James Stuart, duc de Berwick. (pàg. 86)
13. El duc de Berwick, que planteja accions de prestigi fora de Catalunya (Navarra), el dissuadeix d'atacar Tarragona. (pàg. 124-126)
14. Sí. (pàg. 136)
15. Primer, lluny de França, a Maó. (pàg. 142)
Més tard, a Àustria i Hongria. (pàg. 168)
16. Els assalta un altre vaixell, que, finalment, resultarà capitanejat per un amic. (pàg. 146)
17. A la cova del Boter, a cala Gestell, per trobar-s'hi amb la Rosalia. (pàg. 149-161)
18. Ha fet amistat amb un tinent de cavalleria dels governamentals i se'n va anar amb ell. (pàg. 157)
19. Ha abandonat Barceló. (pàg. 167)
Després, va passar anys navegant pels voltants de cala Gestell (pàg. 169). Hi ha perviscut fins als nostres dies.
20. Diu que es tracta d'un retrat d'un pintor desconegut. (pàg. 172)

ACTIVITATS PER A L'ÀREA DE CIÈNCIES SOCIALS

1. BONS O DOLENTS?

La diferència essencial és que els bandolers es dedicaven professionalment al pillatge per a la supervivència personal; per contra, darrere les accions d'un guerriller hi havia una causa ideològica. Bandolers més importants: Perot Rocaguinarda, Joan Serrallonga...

Botifler: durant la guerra de Successió (1704-1714), els que donaven suport a Felip V de Castella.
Miquelet: membre d'una milícia especial, de caràcter mercenari o, alguns cops, voluntari, reclutada per diputacions o juntes de guerra dels Països Catalans per tal d'efectuar accions especials o de reforçar les tropes regulars. Fundat, amb el nom de Companyia d'Almogàvers, per Francesc de Cabanes (1640), durant la guerra dels Segadors.

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A ABANS DE LA LECTURA

Activitat 1

QUÈ ET SUGGEREIX?

- Ara que encara no heu llegit el llibre, què us suggereix la fotografia de la coberta, aquest pany de mar amb un sol rogenç que està a punt de colgar-se a l'horitzó? Feu una petita narració en què aquesta imatge serveixi com a escenari per al desenvolupament del relat.

La fotografia de la coberta em suggereix

.....

.....

Activitat 2

LES CITACIONS

- A l'inici del llibre, l'autor ha inclòs dues citacions que són ben diferents. La primera és de Charles Baudelaire (1821-1867), poeta simbolista francès, l'obra més important del qual és *Les Fleurs du Mal* (*Les flors del mal*), en una clara al·lusió a les plantes al·lucinògenes. Se'l considera el primer poeta europeu modern. Cerqueu-ne informació, esbrineu quins temes acostumava a tractar en els seus poemes i en què va consistir la revolució estètica simbolista que ell i Rimbaud van preconitzar i iniciar. Quan hàgiu acabat el llibre, justifiqueu la incorporació d'aquesta citació per part de l'autor en *El coronel de cala Gestell*.

-Qui va ser Charles Baudelaire?

.....

-Què va significar el simbolisme?

.....

-Quins temes va tractar?

.....

-Per què s'inclou aquesta cita?

.....

Activitat 3

LA SINOPSI

- Ja deveu haver observat que el resum de la contracoberta, la sinopsi, cita les paraules de l'historiador reusenc Josep Iglésies que també apareixen a l'inici del llibre, i les arrodoneix amb un comentari de caràcter general. Segons aquest extracte, per a què penseu que us prepara, la novel·la?

.....

.....

.....

Un cop llegida, intenteu fer-ne una sinopsi paral·lela, que en remarqui altres valors però que sigui igualment concisa i explícita.

PROPOSTA D'ACTIVITATS DURANT LA LECTURA

Activitat 1

AJUEM LA MEMÒRIA

- No pot quedar res en l'oblit, tots els capítols són prou importants en el desenvolupament de la novel·la. Us proposem que a mesura que l'aneu llegint feu un resum molt breu de cada capítol, remarcant allò que us sembli més significatiu.

Amb ulls de Gioconda

.....

Noemí Valls, doctora en art

.....

Un retrat de fa anys i panys

.....

Un missatge secret per teletext

.....

Joan Jacques coneix Pere Joan Barceló

.....

La noia de l'hostal de Mont-roig

.....

El capità de fusellers a pagès

.....

Una bufetada trenca el pacte

.....

Entre reixes i sentinelles

.....

El sometent i el jove de ca l'Asens

.....

L'embargament de mobles i roba

.....

Un traïdor a l'escamot

.....

A cinc sous francesos per cap

.....

Només una carretada de sal

.....

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A DESPRÉS DE LA LECTURA

Activitat 1

UNA PROVA DE COMPRENSIÓ

- Segur que heu estat ben atents al que anava succeint a la novel·la, però nosaltres volem que comproveu el grau d'aprofundiment en la comprensió d'*El coronel de cala Gestell* i respongueu a les següents preguntes

1. L'acció comença a la central nuclear de Vandellòs I. Què hi està a punt de passar?

.....

2. De seguida, però, veiem que el que hi està a punt d'ocórrer no és pas el que més ens interessarà. Ben altrament, Eladi Miralles, l'inspector en cap de seguretat de la central, queda bocabadat quan, assegut al seu despatx, descobreix un fet desconcertant. Quin?

.....

3. Aquest esdeveniment desconcertant permet a Miralles de reprendre el contacte amb Noemí Valls, doctora en història de l'art. Quina relació hi havia hagut entre l'un i l'altra, temps enrere?

.....

4. El judici que emet Noemí Valls respecte a la hipotètica datació del retrat de dona trobat, és ajustat o no?

.....

5. L'experta en art, doncs, accepta el tracte que li ofereix l'inspector de seguretat i s'emporta el cos del delicte cap al seu bungalow. Un cop a casa, rep un missatge molt curiós. De qui prové, com el formalitza i què li explica?

.....

6. A desgrat de la seva mirada beatífica i calma, la dona del retrat és una santa?

.....

7. A aquestes alçades ja estem assabentats de l'existència d'un guerriller anomenat Pere-Joan Barceló, però conegut de tothom amb el sobrenom de

A què treu cap aquest renom?

.....

8. Pere-Joan Barceló combat la causa:

a) filipista b) austriacista

9. Quant de temps dura i on viu el primer exili forçat?

.....

Alumnes

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A DESPRÉS DE LA LECTURA (cont.)

10. El Carrascllet té una certa tirada a sovintejar un hostel de Mont-roig. Per què? Què li succeeix en una d'aquestes estades?

.....

11. Hi ha dues ciutats que sempre més es resistiran a la conquesta del Carrascllet i els seus homes. Quines són?

.....

12. Barceló té un aliat a l'altra banda dels Pirineus, amb qui es troba sovint a Perpinyà. Qui és?

.....

13. En un d'aquests viatges pel Rosselló, Barceló comença a sospitar que els francesos no li faran prou costat. Quina és l'estratègia gavatxa que l'en fa recelar?

.....

14. Finalment, els francesos, s'acomoden als designis borbònics?

.....

15. Fastiguejat, el Carrascllet sembla posar rumb a un exili definitiu. Cap a on?

.....

16. Hi ha un episodi marítim en què Barceló i els seus per poc no hi deixen la pell. Què hi passa, exactament?

.....

17. Jugant-se el coll, Barceló torna un sol cop a un lloc del seu país. On i per a què?

.....

18. Entretant, quina sort ha fet Rosalia, l'hostalera de Mont-roig?

.....

19. I Joan Jacques?

.....

20. Com esbandeix el tema del retrat, Noemí, en parlar de bell nou amb Eladi?

.....

ACTIVITATS PER A L'ÀREA DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA
Activitat 1
CATALANS, CASTELLANS I FRANCESOS

- En aquesta novel·la apareixen, sobretot, personatges catalans, castellans i francesos. Si bé el text és escrit íntegrament en català, hi ha alguns fragments en les altres dues llengües. Busqueu-ne alguns exemples i mireu d'analitzar-los: si hi ha gota d'ironia per part de l'autor, si s'associa alguna d'aquestes dues llengües a uns usos determinats (el castellà a usos militars, per exemple), etc.

Paraules castellanes/franceses	Quin ús tenen?

Activitat 2
D'UNA ALTRA ÈPOCA

- En el segle XVII és evident que no es parlava el mateix català que ara. ¿Penseu, en aquest sentit, que, en fer parlar els personatges històrics, l'autor hi ha volgut donar un aire d'època, amb un estil de llengua encarcerat i obsolet, o no? Raoneu la resposta i busqueu exemples de paraules o expressions que us semblin arcaiques.

Paraules arcaiques

ACTIVITATS PER A L'ÀREA DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA (cont.)

Activitat 3

CARRASCLET I TIRANT

- Us suggerim un exercici singular. En l'aspecte bèl·lic del Carrasplet, hi ha un detall que evoca un costum medieval molt arrelat en els cavallers més distingits. No us diem quin és, sinó que us l'ha de suggerir el fragment següent del *Tirant lo Blanc* (pàg. 423, edició de Martí de Riquer: Ariel, 1982). D'altra banda, busqueu noms de dona mítics o reals que hagin inspirat grans obres de la literatura i de l'art. Poden ser de qualsevol país i cultura.

«–Tant és major virtut la vostra –dix Tirant–, e jo, senyora, no us demane sinó que l'altesa vostra me faça gràcia que em doneu aqueixa camisa que portau, per ço com vos és més acostada a la vostra preciosa carn, e jo ab les mies mans la puga despullar.
 –Santa Maria val! –dix la Princesa–. I què és lo que em dieu! Jo seré bé contenta de dar-vos la camisa, joies e obes e tot quant he; mas a mi par que no seria justa cosa que les vostres mans toquen lla on negú no ha tocat (...).
 Com Tirant fon del tot armat mirà la camisa, que era tota de fil de seda ab grans llistes de grana molt amples, e en les llistes hi havia bordades àncores de nau, e dei lo mot: «Qui bé està no cuita moure», e les manegues molt grans, que tocaven en terra. Vestí-la's sobre totes les armes, e la mànega dreta plegà-la fins prop del muscle, e la manega esquerra la plegà fins a mig braç, e cenyí-la's un cordó tot d'or de Sant Francesc; e féu-s'hi posar sobre tot Sant Cristòfol ab lo Jesús a la part sinestra, tot d'or, ben lligat perquè no caigués.»

–Quin és aquest costum?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

–Com s'anomena la inscripció que Tirant troba a la camisa de Carmesina i que generalment es gravava en els escuts dels cavallers per expressar el disseny de la persona que l'adoptava?

.....

.....

–Noms de dona:

.....

.....

.....

ACTIVITATS PER A L'ÀREA DE CIÈNCIES SOCIALS

Activitat 1

FEM CAMÍ

- Elaboreu dos mapes amb les diferents expedicions de Carraslet. L'un hauria de tenir abast intercomarcal; l'altre, europeu (reservat a sortides internacionals). Resseguiu les expedicions, les lluites, les emboscades i els exilis, i escriviu les dates més remarcables de la biografia militar de Barceló.

Dates de les sortides militars de Barceló

.....

.....

.....

.....

.....

Activitat 2

BONS O DOLENTS?

- Durant el relat han sortit paraules de les quals molts cops es confon el significat. Podríeu donar la definició de les paraules següents i descriure'n les diferències?

Definició i diferències
Guerriller:
Bandoler:
Botifler:
Miquelet:

-Busqueu exemples de bandolers i guerrillers famosos de totes les èpoques:

.....

.....

-Sabríeu explicar alguna història de bandolers? Coneixeu alguna cançó que parli d'algun bandoler famós?

.....

.....

.....

.....